

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Навчально-науковий інститут психології
Кафедра клінічної та кризової психології

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Психологія здоров'я та психологічного благополуччя»

Кількість кредитів ЄКТС	4 кредити ЄКТС
Період викладання	1 семестр
Рівень вищої освіти	другий
Спеціальність	С4 «Психологія»
Освітня програма	Реадаптаційна психологія
Викладач(і)	Сидоренко Ж. В., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри загальної і соціальної психології
Профайл викладача(ів)	https://scholar.google.com/citations?user=aJlJSZwAAAAJ&hl=ru
Доступ до матеріалів курсу	Сайт навчально-наукового інституту психології ДонНУ імені Василя Стуса
Контактна інформація	zh.sydorenko@donnu.edu.ua

Анотація

Навчальна дисципліна «Психологія здоров'я та психологічного благополуччя» належить до дисциплін професійної та практичної підготовки. Вивчення базових категорій психології здоров'я, сучасних моделей розуміння феномену здоров'я, формування уявлень про соматичне, психологічне, емоційне, соціальне здоров'я, здорову, зрілу особистість є необхідним для підготовки фахівців у галузі практичної психології, зокрема, клінічної психології.

Курс «Психологія здоров'я та психологічного благополуччя» призначений для ознайомлення з базовими категоріям психології здоров'я, поняттям та суттю психологічного благополуччя особистості, розуміння впливу способу життя та валеонастановлень на стан здоров'я особистості, феноменології внутрішньої картини хвороби та внутрішньої картини здоров'я, знайомство з основними здоров'язбережувальними технологіями. Дисципліна орієнтована на формування умінь і навичок в області психічної саморегуляції та надання психокорекційної допомоги особам, що мають порушення на рівні психологічного та соматичного здоров'я, переживають життєві кризи, стресові стани, наслідки травмуючих та екстремальних ситуацій.

Метою вивчення навчальної дисципліни є засвоєння здобувачами вищої освіти понятійного апарату психології здоров'я та психологічного благополуччя;

- формування уявлення про феномен здоров'я, його критерії, здорову особистість, види здоров'я, фактори ризику його порушення;
- ознайомлення з сучасними підходами до трактування феномену здоров'я;
- формування уявлення про ставлення людини до здоров'я та хвороби;
- здатність аналізувати психологічні та соціально-психологічні причин виникнення захворювань;
- розуміння сутності понять психосоматичної компетентності, психосоматичних феноменів нормального функціонування, тілесного компоненту «Я-концепції» людини, психосоматичного партнерства;
- знайомство з основами тілесно-орієнтованої психотерапії, бодинаміки, когнітивно-поведінкової терапії, гештальт-терапії, арт-терапії як методами надання допомоги особам, що страждають психосоматичними захворюваннями та потребують психологічної реабілітації;
- формування вмінь та навичок діагностування психологічного благополуччя та психологічного здоров'я особистості;

- здатність створювати програми психологічних інтервенцій для осіб з порушенням психологічного здоров'я та з ознаками психосоматичних захворювань;
- здатність розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми для збереження психологічного здоров'я населення.

Міжпредметні зв'язки: вивчення курсу «Психологія здоров'я з основами психосоматики» передбачає засвоєння таких дисциплін як «Методи психотерапії у реабілітаційній психології» та «Психологічна реабілітація в ситуаціях життєвих криз».

Компетентності, які формуються у здобувача в результаті вивчення навчальної дисципліни.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проектами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні компетентності):

- СК5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.
- СК10. Здатність самостійно розробляти проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей.
- СК13. Здатність розробляти та застосовувати превентивні та корекційні програми збереження психологічного здоров'я людини.

Програмні результати навчання

- ПР4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

- ПР5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.
- ПР6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.
- ПР9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.
- ПР12. Диференціювати типи екстремальних ситуацій і форми поведінки людей в цих ситуаціях, прогнозувати можливі наслідки впливу певних екстремальних чинників на людину.
- ПР13. Здійснювати професійну діяльність у сфері клінічної психології.
- ПР15. Розробляти програми психопрофілактичних та просвітницьких заходів у клініко- психологічній сфері.

Організація та оцінювання навчання відбувається в наступних форматах: 1) аудиторні заняття (лекції, практичні); 2) самостійна робота здобувача під керівництвом викладача за допомогою корпоративної пошти ДонНУ. Аудиторні заняття реалізуються відповідно до наступного календарного плану викладання дисципліни, конкретні дати відповідають розкладу занять і графіку навчального процесу.

Комунікація відбувається через корпоративну пошту Outlook. При змішаному навчанні, або в окремих випадках може використовуватися як засіб комунікації Microsoft Teams. Аудиторні заняття реалізуються відповідно до календарного плану та розкладу занять. За поточну роботу в семестрі здобувач може отримати 100 балів.

Календарний план викладання дисципліни
«ПСИХОЛОГІЯ ЗДОРОВ'Я ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ»

Тиждень/ дата/ години	Тема	Форма проведення заняття	Завдання для практикумів і СРС	Термін виконання (дата і час)	Мак кількість балів
Модуль 1. Теоретичні основи психології здоров'я (30 балів)					
1 - 2 - й тиждень, 4 години	Психологія здоров'я, предмет, завдання. Місце психології здоров'я в системі психологічних знань	Лекція 1. Практичне 1.	Обговорення, опитування. 1. Становлення психології здоров'я як наукової галузі. 2. Базові категорії психології здоров'я. Феномен здоров'я, види здоров'я. 3. Міждисциплінарні зв'язки психології здоров'я. 4. Соціокультурні еталони здоров'я (О. Васильєва, П. Філатов) 5. Психічне, психологічне, соціальне здоров'я. <i>Самостійна робота:</i> розглянути питання: особистісні дисгармонії за Т. М. Титаренко	1 - 2 - й тиждень	10

			(опрацювати розділ книги « Життєвий світ особистості в межах і за межами буденності»; - виконати методику «Самооцінка фізичного, психічного і соціального здоров'я».		
2 - 3 - й тиждень, 4 години	Етичні норми професійної діяльності в закладах охорони здоров'я	Лекція 2. Практичне 2.	Обговорення, опитування. 1. Етико-психологічні принципи роботи в сучасній індустрії здоров'я. 2. Професійна діяльність психолога в психології здоров'я. 3. Мета і завдання фахівця-психолога в галузі здоров'я. 4. Особливість співпраці лікаря і психолога у лікувальному закладі. 5. Довіра до лікаря, довіра до процесу лікування. <i>Самостійна робота:</i> здійснити аналіз нормативної документації, якою у своїй роботі керується клінічний	2 - 3 - й тиждень	10

			психолог		
4 - 5 - й тиждень, 4 години	Основні уявлення про здорову особистість. Еталони здоров'я та здорової особистості	Лекція 3. Практичне 3.	Обговорення, опитування. 1. Принципи забезпечення психічного здоров'я особистості. 2. Основні уявлення про здорову особистість. 3. Еталони здоров'я та здорової особистості. 4. Особливості здоров'я дорослих людей у різні періоди життя. <i>Самостійна робота:</i> проаналізувати державні програми підтримки психічного здоров'я та психологічного благополуччя, які наразі діють в Україні. Здійснити порівняльний аналіз цих програм із найкращими практиками зарубіжжя.	4 - 5 - й тиждень	10
6 - 7 - й тиждень, 4 години	Внутрішня картина здоров'я. Діагностика ВКЗ.	Лекція 4. Практичне 4.	Обговорення, опитування. 1. Внутрішня картина здоров'я. 2. Основні складові частини внутрішньої	6 - 7 - й тиждень	10

			картини здоров'я та технології її оптимізації. 3. Діагностика ВКЗ. 4. Якість життя у людини у ситуації хвороби. 5. Використання ВКЗ у побудові стратегії реабілітації соматично хворих. <i>Самостійна робота:</i> здійснити діагностику внутрішньої картини здоров'я 3 клієнтів. Протоколи та результати дослідження представити на занятті.		
8 - 9 - - й тиждень, 4 години	Внутрішня картина хвороби. Діагностика ВКХ.	Лекція 5. Практичне 5.	Обговорення, опитування. 1. Діагностика типів ставлення до хвороби. 2. Роль ВКХ у процесі виздоровлення соматичного хворого. 3. Технології оптимізації ВКХ. <i>Самостійна робота:</i> здійснити діагностику внутрішньої картини хвороби 3 клієнтів та	8 - 9 - й тиждень	10

			запропонувати відповідні кожному випадку технології оптимізації ВКХ. Протоколи та результати дослідження представити на занятті.		
1 0 - 1 1 - й тиждень, 4 години	Спосіб життя. Критерії та чинники збереження здоров'я.	Лекція 6. Практичне 6.	Обговорення, опитування: 1. Поняття образу життя, задоволеність життям. 2. Рівень, якість, стиль життя. 3. Здоровий спосіб життя. 4. Наслідки стресу. <i>Самостійна робота:</i> підготувати та провести на занятті дискусію щодо здорового способу життя. Самостійно підготувати есе на тему: «Як я турбуюсь про своє здоров'я?»	1 0 - 1 1 - й тиждень	10
Всього за за І зм.м					60 балів
Модульна контрольна робота 1 – 5 б.					
Модуль 2. Основи психологічного благополуччя особистості (30 балів)					

1 2 - 1 3 - й тиждень, 4 години	Поняття та основи психологічного благополуччя особистості.	Лекція 7. Практичне 7.	Обговорення, опитування: 1. Суть психологічного благополуччя, зміст і динаміка психологічного благополуччя на різновікових етапах розвитку людини. 2. Технології психологічного супроводу оптимізації психологічного благополуччя людини. 3. Критерії психічного та психологічного здоров'я <i>Самостійна робота:</i> опрацювати монографію Волинець Н. В. «Психологічні особливості особистісного благополуччя в професійній сфері життєдіяльності» .	1 2 - 1 3 - й тиждень	10
1 4 - 1 5 - й тиждень, 4 години	Моделі психологічного благополуччя особистості	Лекція 8. Практичне 8.	Обговорення, опитування. 1. Структурні моделі психологічного благополуччя. 2. Рівневі моделі	1 4 - 1 5 - й тиждень	10

			психологічного благополуччя. 3. Типологічні моделі психологічного благополуччя. <i>Самостійна робота:</i> здійснити порівняльний аналіз моделей психологічного благополуччя вітчизняних та зарубіжних науковців. Результати представити у вигляді доповіді/тез.		
16 - 17 - й тиждень, 4 години	Параметри, критерії, показники та функції психологічного благополуччя особистості	Лекція 9. Практичне 9.	Опитування, обговорення. 1. Параметри психологічного благополуччя особистості 2. Структура психологічного благополуччя. 3. Функції та показники психологічного благополуччя особистості. <i>Самостійна робота:</i> підібрати методики діагностики психологічного	16 - 17 - й тиждень	10

			благополуччя особистості. Провести діагностику власного психологічного благополуччя.		
Всього за II зм.м					30 балів
Модульна контрольна робота 2 – 5 б.					
Всього 9 тижнів; Лекцій - 18 год. Практичних – 18 год.			Максимальна кількість балів – 100 б.		

Дотримання вимог академічної доброчесності

Відповідно до Закону України «Про освіту» академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Основні засади дотримання академічної доброчесності у Донецькому національному університеті імені Василя Стуса відображено за покликанням

https://drive.google.com/drive/folders/1pbDJWc1Rgz0x-rwRTLeunp-_WuJ7i7Ny;

<https://www.donnu.edu.ua/uk/komisiya-z-pitan-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-korporativnoyi-etiki/>

Політика щодо дедлайнів та перескладання.

Завдання до практичного заняття з кожної теми регламентуються силабусом та виконуються під час аудиторного заняття, за невчасне виконання кількість балів зменшується на 25 % за кожен повний тиждень затримки.

Пропущені практичні заняття мають бути відпрацьовані під час проведення індивідуальних консультацій викладачем (згідно затвердженого графіка) у повному обсязі (не більше одного пропущеного заняття протягом однієї консультації).

Пропущені лекційні заняття мають бути відпрацьовані шляхом написання конспекту з пропущеної теми та надані на перевірку викладачеві не пізніше наступного лекційного заняття (за розкладом).

Здобувачі, які навчаються за індивідуальним графіком повинні здавати завдання відповідно до узгодженого графіку очно, або за допомогою Microsoft Teams, Outlook, Moodle щотижня, під час проведення індивідуальних консультацій викладачем (згідно затвердженого графіка).

Всі пропущені завдання, які передують написанню модульної роботи повинні бути відпрацьовані до його проведення модуля. Пропущені завдання

після проведення модульного контролю, повинні бути відпрацьовані до 15 тижня (згідно календарного плану).

Питання, винесені для самостійної роботи

№	Тема	Кількість годин
1	Розглянути питання: особистісні дисгармонії за Т. М. Титаренко (опрацювати розділ книги « Життєвий світ особистості в межах і за межами буденності»	8
2	Виконати методику «Самооцінка фізичного, психічного і соціального здоров'я»	6
3	Здійснити аналіз нормативної документації, якою у своїй роботі керується клінічний психолог	6
4	Проаналізувати державні програми підтримки психічного здоров'я та психологічного благополуччя, які наразі діють в Україні. Здійснити порівняльний аналіз цих програм із найкращими практиками зарубіжжя.	8
5	Підібрати діагностичні методики та здійснити діагностику внутрішньої картини здоров'я 3 клієнтів.	8
6	Здійснити діагностику внутрішньої картини хвороби 3 клієнтів та запропонувати відповідні кожному випадку технології оптимізації ВКХ.	8
7	Підготувати та провести на занятті дискусію щодо здорового способу життя.	8
8	Підготувати есе на тему: «Як я турбуюсь про своє здоров'я?»	6
9	Опрацювати монографію Волинець Н. В. «Психологічні особливості особистісного благополуччя в професійній сфері життєдіяльності»	10
10	Здійснити порівняльний аналіз моделей психологічного благополуччя вітчизняних та зарубіжних науковців.	8
11	Підібрати методики діагностики психологічного благополуччя особистості. Провести діагностику власного психологічного благополуччя.	8
Загалом		84

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна залікова

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за усіма видами навчальних робіт проводиться за поточним та підсумковим контролюми. Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни проводиться в усній та письмовій формі. Контроль самостійної роботи проводиться шляхом перевірки виконаних завдань. Усі контрольні заходи включено до 100-бальної шкали оцінювання. Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. На практичних заняттях здобувачі вищої освіти за виконані належним чином завдання максимально можуть отримати 10 балів. Здобувачі вищої освіти, які при виконанні завдань використовували ІІІ максимально можуть набрати 1 бал.

Загальна кількість балів за поточну роботу від 0 до 100 балів

Види робіт, що демонструють здобуті здобувачем вищої освіти результати навчання	Критерії оцінювання
Розв'язання завдань	Максимальний бал – 5 балів. Ієрархія отримання балів передбачає чотири рівні: Високий (5 бали): завдання виконано вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), зроблено логічні висновки. Середній (4 бали): завдання виконано частково вірно, містить логічну послідовність дій, при рішенні частково застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), є висновки. Достатній (3 бал): завдання виконано із помилками, розрахунки є епізодичними, при рішенні не застосовано методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), висновки відсутні. Низький (від 0 до 2 балів): завдання виконано невірно, розрахунки є епізодичними, відсутній методичний інструментарій (формули, алгоритм рішення), сумнівні висновки.
Аналіз ситуацій	Максимальний бал – 3 бали. Ієрархія отримання балів передбачає чотири рівні:

	Високий (3 бали): ситуацію проаналізовано вірно, аналіз містить логічну послідовність дій, застосовано методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), зроблено логічні висновки. Середній (2 бали): ситуацію проаналізовано частково вірно, аналіз містить логічну послідовність дій, при рішенні частково застосовано методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), є висновки. Достатній (1 бал): ситуацію проаналізовано із помилками, міркування є епізодичними, при аналізі не застосовано методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), висновки відсутні. Низький (від 0 до 1 балів): ситуацію проаналізовано невірно, міркування є епізодичними, відсутній методичний інструментарій (моделі, закони, теорії), сумнівні висновки.
Виступи на практичних заняттях	Критерії оцінювання розв'язування задач/ситуацій - 3б. Високий (3 бали): здобувачі вищої освіти глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст, зробили системний аналіз змісту виступу, надали власні аргументи щодо основних положень певної теми. Середній (1,5 -2 бали): здобувачі вищої освіти глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст, проте не здатні до системного аналізу змісту виступу, не готові надати власні аргументи щодо основних положень певної теми. Достатній (1бал): здобувачі вищої освіти частково володіють матеріалом, не надають власні аргументи щодо основних положень певної теми, висновки відсутні. Низький (від 0 до 1 балів): знання здобувача є епізодичними, відсутнє розуміння термінології, сумнівні висновки.
Модуль	Максимальна кількість балів – 10 балів 0,5 балів за кожну вірну відповідь (МКР 1 -10 тестових завдань x 0,5 балів = 5 балів; МКР 2 -10 тестових завдань x 0,5 балів = 5 балів)
Виконання та інтерпретація тестової методики	Загальні критерії оцінювання кейсів. Максимальний бал – 2 бали. Здобувач отримує бали відповідно до ієрархії, як результат виконання визначених у кейсі завдань: Високий (2 бали): здобувач виконав методику, дав розгорнуту інтерпретацію отриманих результатів; вчасно оформив та надіслав звіт, в разі необхідності висловив пропозиції щодо розвитку діагностованих особливостей особистості в життєвих контекстах.

	Середній (1,5 балів): здобувач виконав методику, дав розгорнуту інтерпретацію отриманих результатів; вчасно оформив та надіслав звіт, проте не зміг сформулювати рекомендації щодо розвитку діагностованих особливостей особистості. Достатній (1 бал): здобувач виконав методику, дав інтерпретацію отриманих результатів, оформив та надіслав звіт. Проте, інтерпретація може бути виконана формально, поверхово, містити помилки; невчасно надісланий звіт. Низький (від 0 до 0,5 балів): здобувач пройшов тест, але не виконав інтерпретації.
Написання есе	Максимальна кількість балів – 5 балів Високий (4.5-5 балів) Робота авторська, здобувач вищої освіти ділиться власними роздумами; есе має відповідний обсяг (3-4с.), в роботі використовуються знання з теорії мотивації, коректно вживаються психологічні терміни, пропонуються практичні рекомендації; Середній (4 бали) - робота авторська, психологічні терміни вживаються коректно, проте виконана з недостатнім обсягом (2-3 с.); Достатній(3 бали) робота носить суто теоретичний характер, без наведення прикладів та практичних рекомендацій; робота виконана в стилі «побутової психології», значно менша за обсягом (1-2 с.); Низький (1-2 бали) робота має ознаки плагіату або містить грубі помилки, не розкриває задану тему.

Сума поточних балів переводиться до екзаменаційної оцінки згідно з таблицею:

Система оцінювання результатів навчальних досягнень :

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D		
60-66	E	задовільно	
0-59	FX	незадовільно	не зараховано

Орієнтовні питання до заліку:

1. Предмет та завдання психології здоров'я. Напрямки дослідження психології здоров'я.
2. Базові категорії психології здоров'я. Феномен здоров'я та його трактування. Поняття про патологічну та здорову особистість.
3. Психологічне здоров'я та психологічне благополуччя особистості. Особистість, яка самоактуалізується за А. Маслоу, повноцінно-функціонуюча особистість за К. Роджерсом.
4. Методи психології здоров'я.
5. Соціокультурні моделі здоров'я.
6. Види здоров'я (психологічне, психічне, фізичне, емоційне, соціальне).
7. Психологічне здоров'я дітей та його діагностування.
8. Поняття внутрішньої картини здоров'я та внутрішньої картини хвороби.
9. Теорії стресу (концепції Г. Сельє, Р. Лазаруса, С. Фолкмана).
10. Негативні наслідки стресу для здоров'я. Психосоматичні захворювання.
11. Психологічний захист особистості. Види психологічного захисту.
12. Механізми компенсації в забезпеченні психічного здоров'я .
13. Поняття професійного стресу, емоційного вигоряння. Моделі емоційного вигоряння. Стадії розвитку емоційного вигоряння.
14. Шляхи продовження професійного довголіття.
15. Ціннісне ставлення до здоров'я.
16. Спосіб життя. Задоволеність життям.
17. Валеонастановлення та їх види.
18. Схильність до психосоматичних захворювань у представників різних психологічних типів.
19. Поняття психотравми. Деструктивний вплив психотравми на здоров'я людини.
20. Поняття стресостійкості, життєстійкості та життєздатності особистості.
21. Концепція постравматичного зростання R. G. Tedeschi і L. G. Calhoun.
22. Психологічні детермінанти хвороб адаптації.
23. Психологічні механізми адаптації і дезадаптації людини в екстремальних умовах.
24. Концепція структурного атрактора хвороби в онтогенезі.
25. Основи психічної саморегуляції.
26. Основи сексуального здоров'я. Профілактика сексуальних дисгармоній.
27. Вплив життєвих криз на розвиток особистості.
28. Психологічні моделі адиктивної поведінки.
29. Стадії розвитку залежності від наркотичних речовин.
30. Психологічні основи профілактики девіантної поведінки.
31. Психологічні основи та попередження суїцидальної поведінки.

32. Психологічні особливості людей з харчовою залежністю.
33. Психосоматичні захворювання. Епідеміологія психосоматичних захворювань серед населення.
34. Психогенні розлади. Клінічні прояви психогених розладів за К. Ясперсом.
35. Непсихотичні порушення психіки (неврози);
36. Психічні розлади, пов'язані зі стресом. Реактивні розлади. ПТСР та його ознаки.
37. Соматоформні розлади
38. Клінічні прояви та психологічні причини найпоширеніших психосоматичних розладів
39. Тілесний компонент образу «Я» та його усвідомлення.
40. Психоонкологія Р. Хаммера.
41. Психоаналітичний підхід до роботи з психотравмою.
42. Тілесно-орієнтований підхід до лікування психосоматичних захворювань.
43. Гештальттерапія як метод психотерапії в роботі з особистісними дисгармоніями та психосоматичними захворюваннями.
44. Когнітивно-поведінковий підхід в роботі з психосоматичними розладами;
45. Сугестивна терапія як метод роботи з психосоматикою
46. Арт-терапевтичні методи гармонізації психологічного здоров'я особистості. Особливості арт-терапевтичного процесу. Принцип катарсису.

47. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Основна література

1. Психологія здоров'я людини /за ред. І.В.Толкунової. - Київ: 2018.- 156 с.
2. Психологія здоров'я людини / За ред. І. Я. Коцана. Луцьк: РВВ Вежа|| Волин. нац. ун-ту ім. ЛесіУкраїнки, 2011. 430 с
3. Хомуленко Т.Б. Основи психосоматики: навч.-метод. посібник. Харків : Нова Книга, 2009. 120 с.
4. Психологія тілесності та сексуальності/ Т. Б. Хомуленко, А. М. Туркова, І. С. Кислова. Харків. Діса Плюс. 2021. 230 с.
5. Психосоматика: основи психодіагностики та психотерапії: навчальний посібник: [для вищих навчальних закладів] / Л. І. Дідковська. Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. 264 с.

6. Середа І. В. Основи психосоматики: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання. Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2022. 156 с.
7. Соціально-психологічні технології відновлення особистості післятравматичних подій : практичний посібник / [Т. М. Титаренко, М. С. Дворник, В. О. Климчук та ін.]; за наук. ред. Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2019. 220 с.

Додаткова література:

1. Аврамчук О. Лікування ускладненого горювання та реакції на втрату /Форум психіатрії та психотерапії: наук.-практ.журнал / Українська спілка психотерапевтів. Львів, 2018. Т. 11.С. 22–23.
2. Бесселван дер Колк. Тіло веде лік. Як лишити психотравми в минулому. Vivat.2022, 624 с.
3. Вознесенська О. Л. Арт-терапія у подоланні психічної травми : практ. посіб. / Олена Вознесенська, Марина Сидоркіна. К. : Золоті ворота, 2015. 148 с.
4. Клінічна психологія : Навчальний посібник / Укл. Ю.П. Никоненко. Київ : КНТ, 2016, 369 с.
5. Кляпець О. Я. Основні напрямки психологічної профілактики порушень адаптації молоді до сімейних стресів та криз / Соціально-психологічна профілактика порушень адаптації молоді до повсякденного стресу : метод. рек. / НАПН України, ІСПП ; за наук. ред.Т. М. Титаренко. К. : Міленіум, 2010. С. 27–40.
6. Ларіна Т.О. Модель соціально-психологічних ресурсів життєздатності особистості в структурі психологічного благополуччя людини / Т. О. Ларіна // Тези доповідей ІХ-тих Гротівських читань «Ракурси психологічного благополуччя особистості», (9 червня 2017 року). – Ніжин : НДУ ім. М.Гоголя, 2017. – С.80-85
7. Максименко С.Д., Н.Ф. Шевченко. Психологічна допомога тяжким соматично хворим: Навчальний посібник. Київ : Міланік, 2007. 115 с.
8. Сидоренко Ж. В., Короцінська Ю. А. Мандалотерапія як метод роботи з негативними психоемоційними станами клієнтів/ Особистісні та ситуативні детермінанти благополуччя особистості в сучасних умовах життєдіяльності [колективна монографія]. ДонНУ імені Василя Стуса 2023. С. 45-85

9. Селі Г. Анатомія стресу. Ганс Сельє та його послідовники. Медкнига. 148с.
10. Слободянюк І., Сидоренко Ж. Гуманістична психологія і психотерапія. Київ, Навч.-метод. центр "Консорціум із удосконалення менеджмент освіти в Україні», 2016. 176 с.
11. Франкл В. Людина у пошуках справжнього сенсу. Книжковий Клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2020. 160 с.
12. Фройд З. Вступ до психоаналізу. К.: Основи. 1996, 714 с.
13. Юнг К. AION. Нариси щодо символіки самості. Астролябія. 2016, 432 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://ispp.org.ua/elektronna-biblioteka/tekstovi-materiali/naukova-produkciya/statti-ta-doslidzhennya/>
2. https://pidru4niki.com/1584072039084/psihologiya/sotsialna_psihologiya
3. Електронний архів номерів журналу «Теорія і практика сучасної психології»: <http://www.tpsp-journal.kpu.zp.ua>
4. Електронний архів номерів журналу «Психологічний часопис» <http://www.apsijournal.com/index.php/psyjournal/issue/archiv>

Викладач

Жанна СИДОРЕНКО

В.о. завідувача кафедри

Оксана СОЛОВЕЙ-ЛАГОДА

Гарант освітньої програми

Вікторія ОВЕРЧУК

Керівник спеціальності

Вікторія ОВЕРЧУК